

VZNIK KRAJŮ LIDÉ HODNOTÍ OBECNĚ POZITIVNĚ, KAŽDÝ DRUHÝ SI HO SPOJUJE SE ZVĚTŠENÍM MOŽNOSTI OBČANŮ ROZHODOVAT O REGIONÁLNÍCH ZÁLEŽITOSTECH

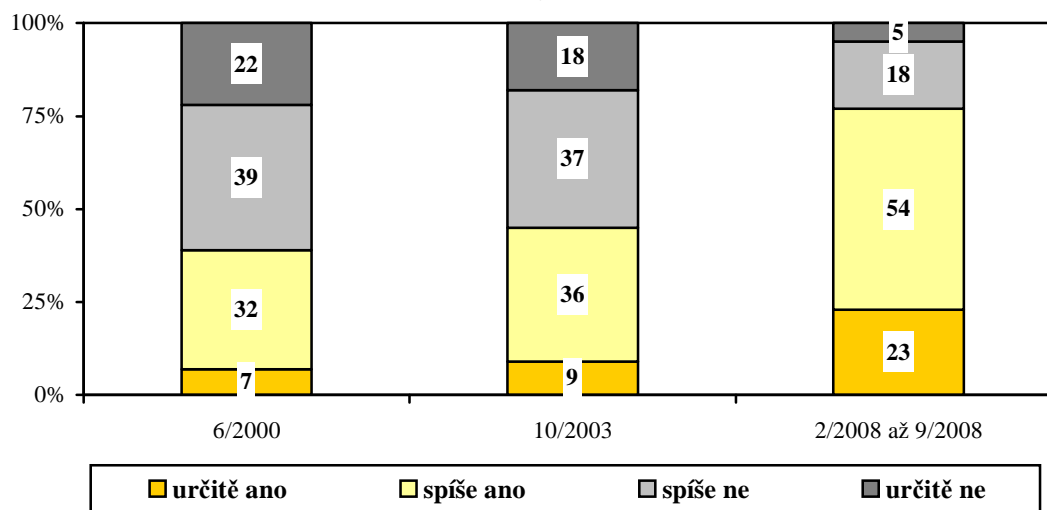
Tři čtvrtiny občanů se domnívají, že je dobře, že v naší zemi vznikly vyšší územně správní celky - kraje. Zastoupení tohoto názoru se od roku 2000 téměř zdvojnásobilo. S tím, že problémy regionu může lépe řešit krajská samospráva než centrum, a že je třeba, aby se postupem doby stále více pravomocí přenášelo z centra na kraje, souhlasí naprostá většina obyvatel. Zvětšení možnosti občanů spolurozhodovat o regionálních záležitostech v souvislosti se vznikem krajských samospráv zaznamenala polovina respondentů.

Citované výsledky vycházejí z výzkumů STEM v pravidelné měsíční řadě TRENDY. Tyto průzkumy se provádějí na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, vždy v první dekádě kalendářního měsíce. Respondenti jsou vybíráni metodou kvótního výběru. V jednotlivých průzkumech je dotazováno cca 1200 – 1500 osob.

Pro zjišťování názorů obyvatel na poměry v krajích bylo použito souboru ze spojených dat za měsíce února, března, dubna, června a září. Soubor respondentů pro vyhodnocení činil 5807 obyvatel 13 krajů kromě Prahy.

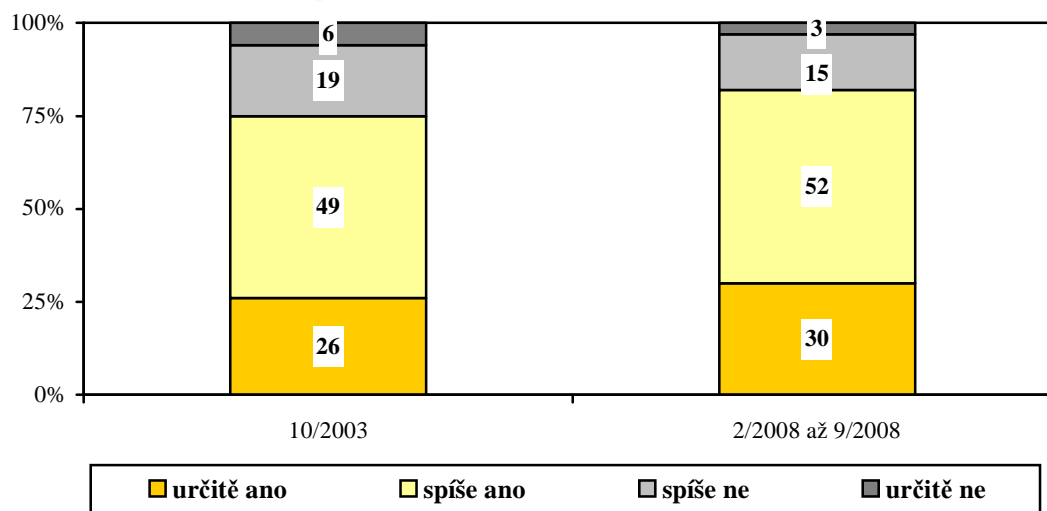
Za dobu své platnosti si rozhodnutí o vzniku vyšších územně správních celků – krajů – získalo značnou podporu obyvatelstva. Zatímco před vznikem nových krajů v roce 2000 i v říjnu 2003, tedy tři roky po ustavení prvních samospráv nových krajů, se méně než polovina občanů domnívala, že vznik krajů je pozitivním krokem, v letošním roce tento názor zastávají tři čtvrtiny.

"Je podle Vás dobře, že v naší zemi vznikly vyšší územně správní celky, kraje?"

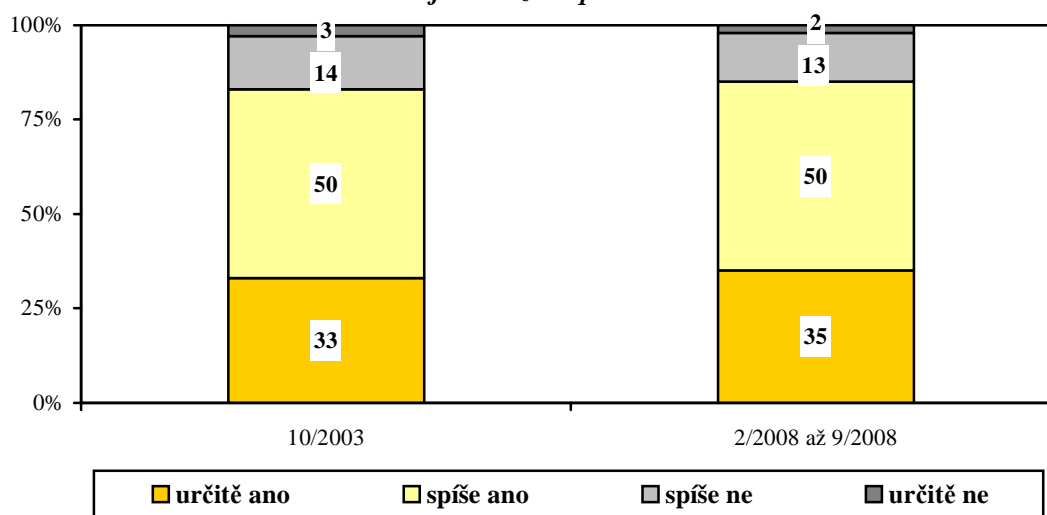
Principy subsidiarity a decentralizace, o které se opíral vznik vyšších územně správních celků, přijímala česká veřejnost dosti široce už před pěti lety. Letošní výsledky ukazují na pouze mírný vzestup souhlasu s tím, že krajská samospráva může lépe řešit problémy regionu než centrum. Souhlas s potřebností dalšího přenášení pravomocí z vlády na krajská zastupitelstva je stále téměř jednomyslný.

"Myslíte si, že problémy regionu může lépe řešit volená krajská samospráva než ministerstva a centrální orgány?"

Pramen: STEM, Trendy 2003/10, 2008/2, 3, 4, 6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

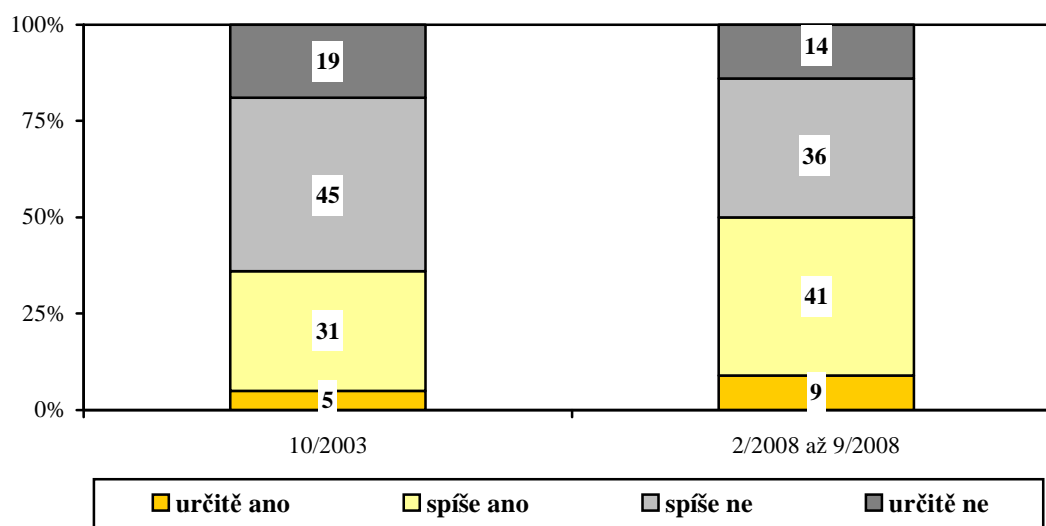
"Je podle Vás potřebné, aby se postupem doby stále více pravomocí přenášelo z centrální vlády do pravomocí krajského zastupitelstva?"

Pramen: STEM, Trendy 2003/10, 2008/2, 3, 4, 6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

Se vznikem krajské samosprávy česká veřejnost principiálně souhlasí. Jisté pochybnosti však dosud přetrvávají, pokud jde o reálný přínos tohoto kroku ke zvětšení možnosti občanů participovat na rozhodování o důležitých záležitostech v kraji. V roce 2003 si téměř dvě třetiny občanů určitě nebo spíše nemyslely, že se tato možnost zvětšila, v letošním roce je to stále ještě polovina.

"Jaký je Váš osobní názor: zvětšila se vznikem krajských zastupitelstev možnost občanů rozhodovat o důležitých záležitostech v kraji?"

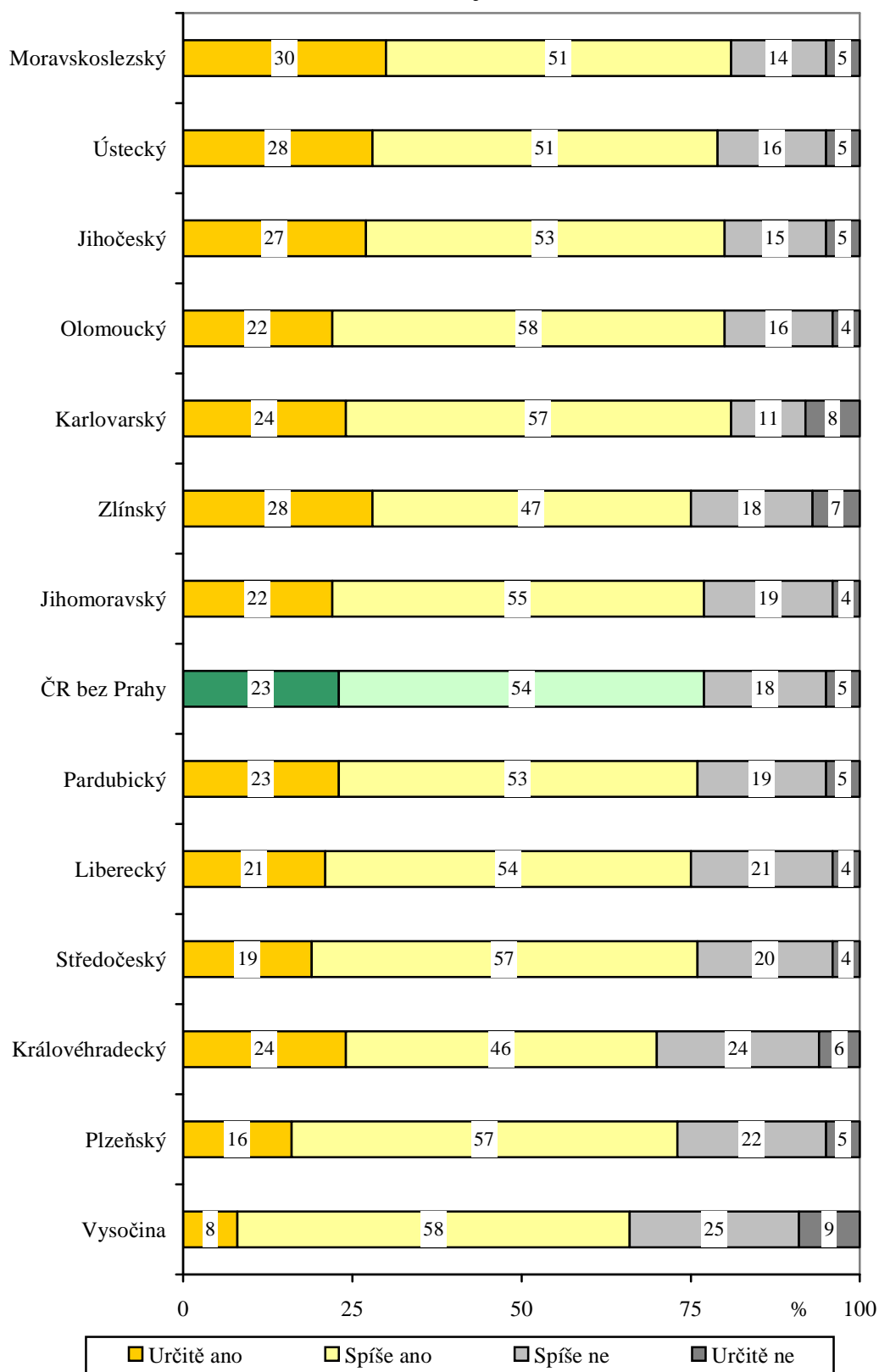
Pramen: STEM, Trendy 2003/10, 2008/2, 3, 4, 6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

Vnímání vzniku krajů a krajských samospráv se v jednotlivých krajích poněkud liší. Z následujících pěti grafů je zřejmé, že celkově nejpozitivnější naladění vůči principům existence krajů, ale také vůči jejich vlivu na politickou participaci občanů, je v kraji Moravskoslezském. I ostatní moravské kraje (s výjimkou Kraje Vysočina) se většinou pohybují v první polovině „žebříčku“ a lze proto usuzovat, že jistou „poptávku“ obyvatel Moravy po větší samostatnosti (ve smyslu možnosti ovlivňovat rozvoj ve svých regionech) kraje do značné míry splnily. Z českých krajů se ukazuje jako nejpozitivnější Jihočeský, tedy kraj, jehož území je historicky poměrně zřetelně definováno a zaznamenalo, po Středočeském kraji, nejmenší změny od dřívějšího krajského uspořádání.

Nejméně spokojenosti se vznikem krajů, ale i nejméně pochopení pro principy jejich existence, zaznamenal STEM v Kraji Vysočina, který zřejmě ještě stále hledá svou identitu, dále v krajích Plzeňském, Libereckém a Středočeském. V těchto krajích, a ještě v kraji Královéhradeckém a Karlovarském, existuje i největší frustrace z možnosti občanů spolurozhodovat o krajských záležitostech.

**"Je podle Vás dobře, že v naší zemi vznikly vyšší územně
správní celky, kraje?"**

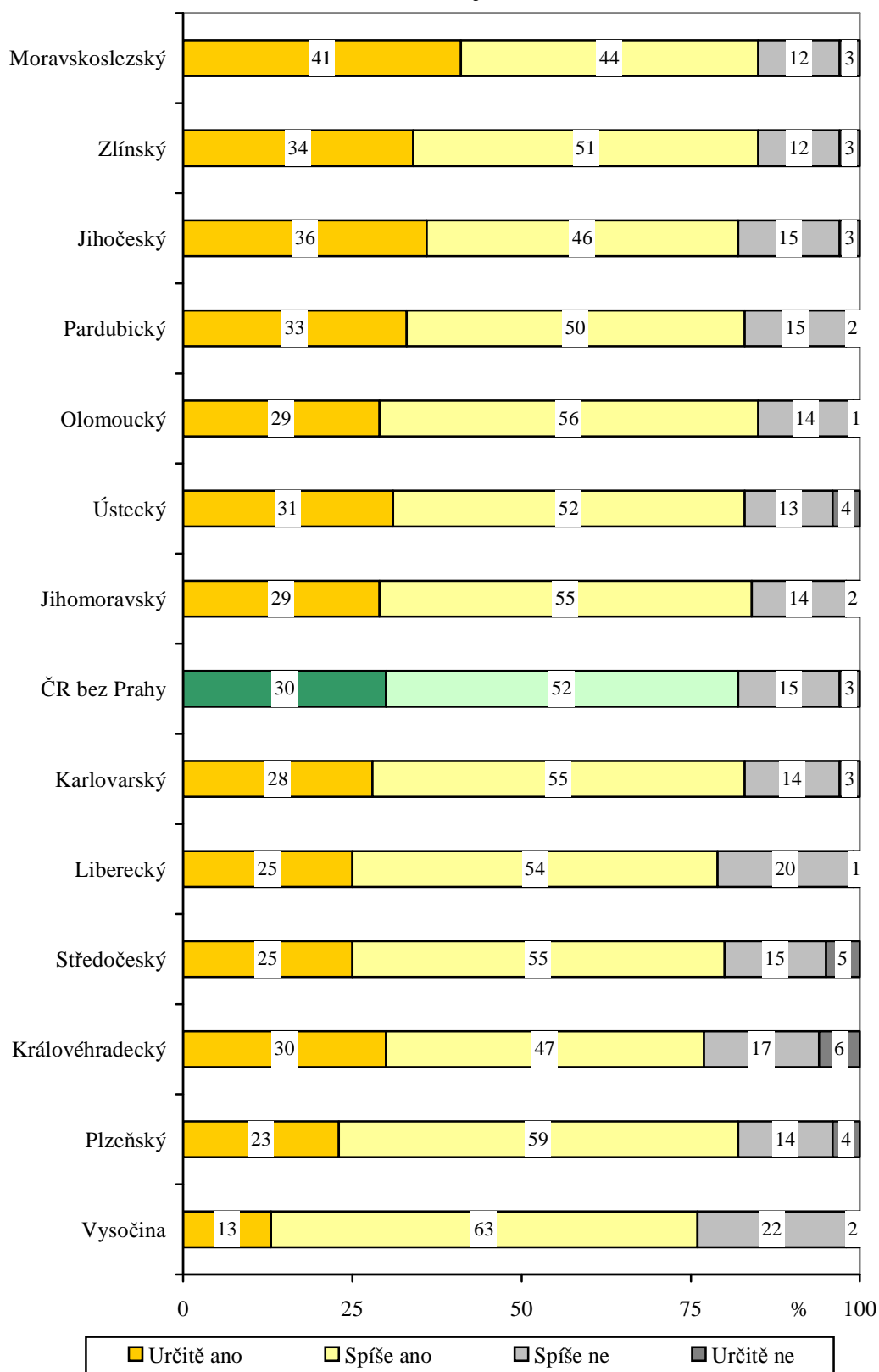
Podle krajů

Pramen: STEM, Trendy 2008/2,3,4,6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

"Myslíte si, že problémy regionu může lépe řešit volená krajská samospráva než ministerstva a centrální orgány?"

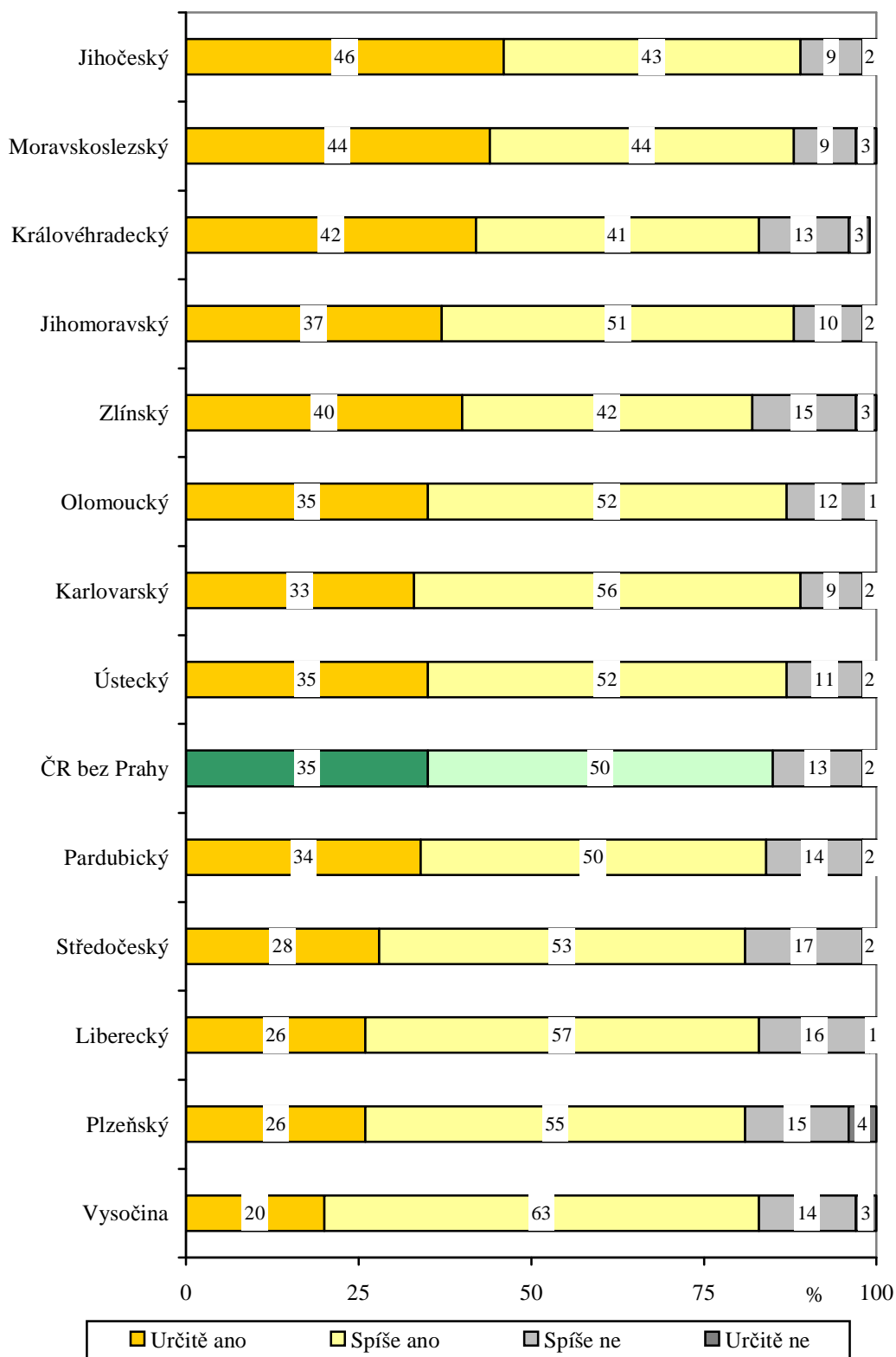
Podle krajů

Pramen: STEM, Trendy 2008/2,3,4,6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

"Je podle Vás potřebné, aby se postupem doby stále více pravomocí přenášelo z centrální vlády do pravomoci krajského zastupitelstva?"

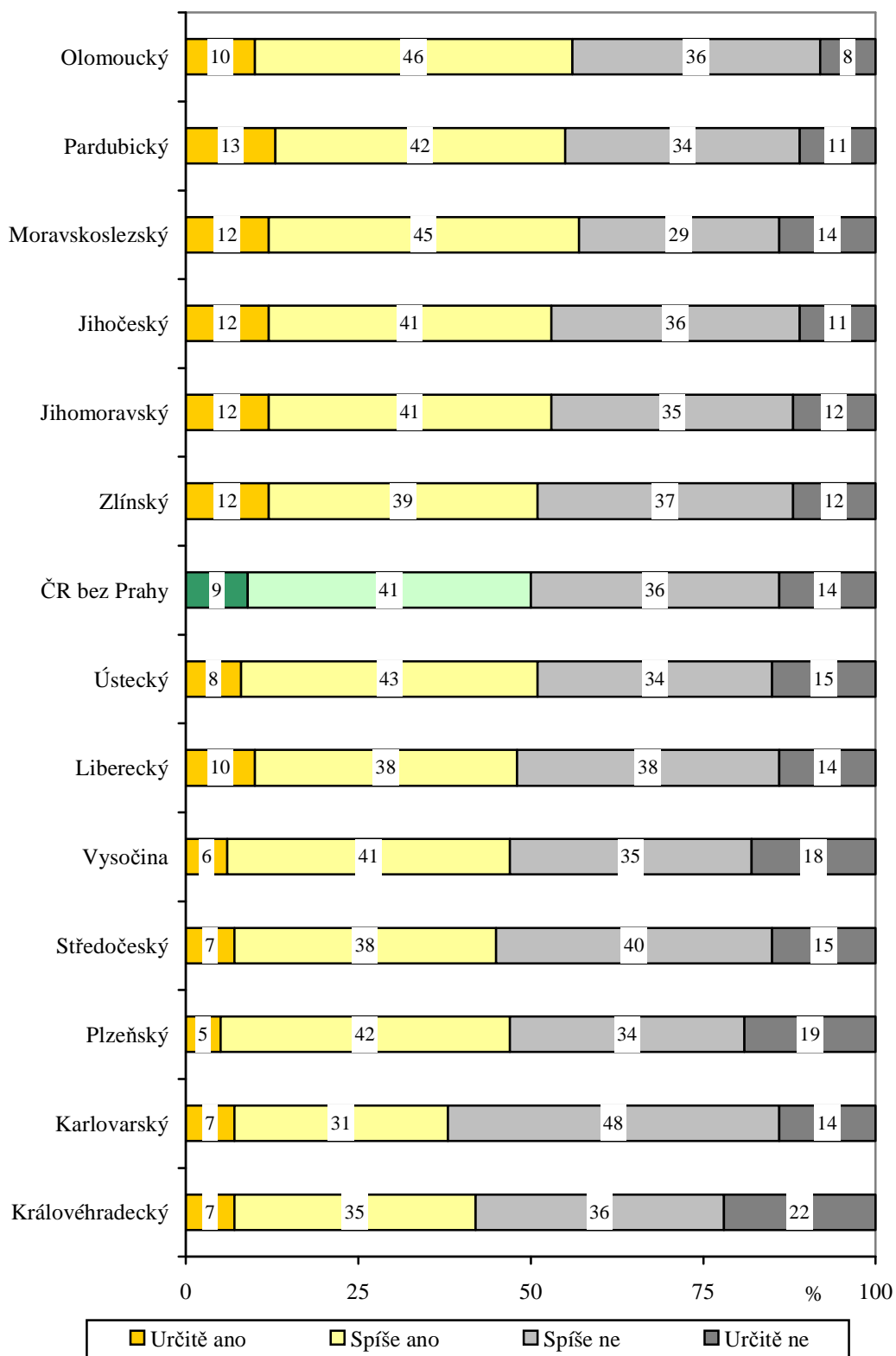
Podle krajů

Pramen: STEM, Trendy 2008/2,3,4,6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

"Jaký je Váš osobní názor: zvětšila se vznikem krajských zastupitelstev možnost občanů rozhodovat o důležitých záležitostech v kraji?"

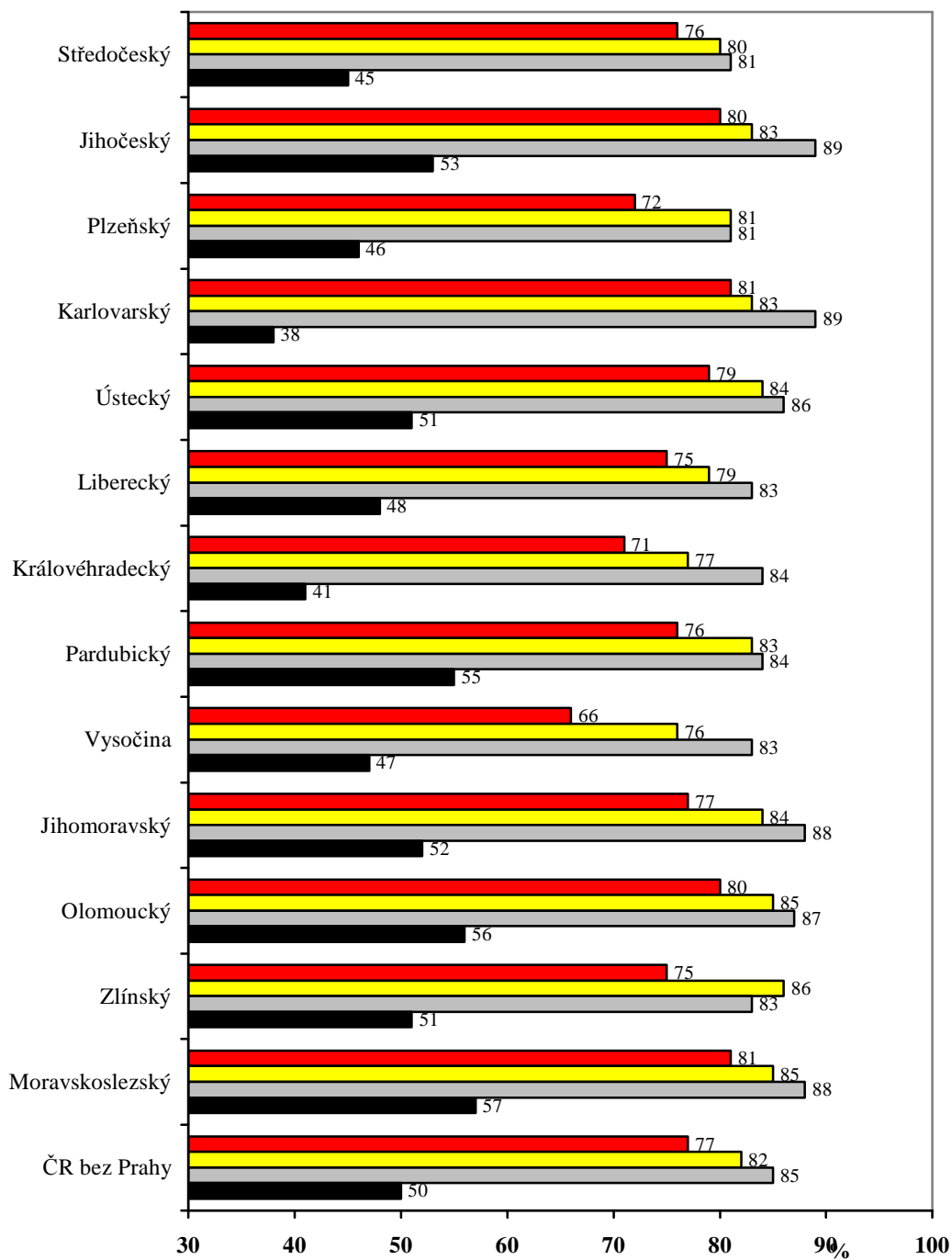
Podle krajů

Pramen: STEM, Trendy 2008/2,3,4,6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let

Názory na vznik krajského uspořádání

Podíly kladných odpovědí podle krajů

■ Je dobře, že vznikly kraje

■ Problémy regionu může lépe řešit krajská samospráva

■ Je potřebné, aby se stále více pravomocí přenášelo na zastupitelstvo

■ Vznikem kraj. zastup. se zvýšila možnost občanů rozhodovat

Pramen: STEM, Trendy 2008/2,3,4,6-2, 9, 5807 respondentů mimo Prahu starších 18 let